

JAC. P. THIJSSSE
COLLEGE

Examenreglement 2017-2018

MAVO / HAVO / VWO

Inhoud

I. <u>EXAMENREGLEMENT</u>	3
A. <u>ALGEMEEN</u>	3
<u>Artikel 1. Algemene bepalingen</u>	3
<u>Artikel 2. Begripsbepalingen</u>	3
<u>Artikel 3. Het examen</u>	4
<u>Artikel 4. Indeling eindexamen; profielwerkstuk, sectorwerkstuk</u>	4
<u>Artikel 5. Afwijking wijze van examineren</u>	5
<u>Artikel 6. Ontheffingen, Vrijstellingen en Spreiding voltooiing eindexamen</u>	5
<u>Artikel 7. Procedure aanvraag afwijkend examen en/of ontheffing en vrijstelling</u>	6
<u>Artikel 8. Onregelmatigheden</u>	7
<u>Artikel 9. Geheimhouding</u>	8
<u>Artikel 10. Overige bepalingen</u>	8
B. <u>SCHOOLEXAMEN</u>	9
<u>Artikel 11. Inrichting schoolexamen</u>	9
<u>Artikel 12. Examendossier</u>	10
<u>Artikel 13. Beoordeling</u>	10
<u>Artikel 14. Mededelingen cijfers</u>	11
<u>Artikel 15. Beroepen tegen cijfers</u>	11
<u>Artikel 16. Aanwezigheid</u>	11
<u>Artikel 17. Herkansing toetsen van het schoolexamen</u>	12
<u>Artikel 18. Herexamen voor een vak van het schoolexamen</u>	13
<u>Artikel 19. Afsluiting van het schoolexamen</u>	13
<u>Artikel 20. Overige bepalingen schoolexamen</u>	14
C. <u>CENTRAAL EXAMEN EN REKENTOETS</u>	15
<u>Artikel 21. Inrichting van het centraal examen</u>	15
<u>Artikel 22. De rekentoets</u>	15
<u>Artikel 23. Vaststelling score en cijfer centraal examen</u>	15
<u>Artikel 24. Verhinderingscentraal examen</u>	16
<u>Artikel 25. Uitslag</u>	16
<u>Artikel 26. Herexamen van het centraal examen</u>	18
<u>Artikel 27. Diploma en cijferlijst</u>	18
<u>Artikel 28. Overige bepalingen</u>	18

I. EXAMENREGLEMENT

A. ALGEMEEN

Artikel 1. Algemene bepalingen

- 1.1. Het examenreglement van het JAC. P. THIJSSSE COLLEGE voor mavo, havo en vwo te Castricum wordt vastgesteld door het bevoegd gezag.
- 1.2. Vaststelling vindt plaats na instemming van de Medezeggenschapsraad op grond van de WMS artikel 10 sub b.
- 1.3. Bij het samenstellen van dit reglement is uitgegaan van het door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen vastgestelde *Besluit van 10 juli 1989, houdende bepalingen inzake de eindexamens aan de scholen voor vwo, havo, mavo en lbo*, en de aanvullingen en wijzigingen die daar op hebben plaatsgevonden. (Verder aan te halen als het "Eindexamenbesluit")
- 1.4. Indien daartoe aanleiding is, kan het bevoegd gezag het reglement tussentijds wijzigen.
- 1.5. Dit reglement ligt voor een ieder ter inzage bij de secretaris van het examen, alsmede op de administratie van de school en wordt op de website van de school gepubliceerd. Belanghebbenden wordt op verzoek kosteloos een exemplaar verstrekt.
- 1.6. Waar in dit reglement voor personen de mannelijke grammaticale vorm wordt gebruikt, kan steeds het vrouwelijk equivalent gelezen worden.
- 1.7. Dit reglement kan worden aangehaald als 'Examenreglement van het Jac. P. Thijssse College'.
- 1.8. Dit reglement is in werking getreden op 1 oktober 2017 en vervangt eerdere versies van het Examenreglement van Jac. P. Thijssse College.
- 1.9. Waar nodig, zijn de meest recente 'Protocollen Centrale Examens voortgezet onderwijs' van de AOC-raad / VO-raad van toepassing.

Artikel 2. Begripsbepalingen

Bevoegd gezag:	het bestuur van de Stichting Voortgezet Onderwijs Kennemerland (SVOK).
Centraal examen:	het gedeelte van het examen dat landelijk geëxamineerd wordt onder landelijk vastgestelde normen.
Commissie van Beroep:	een commissie die is ingesteld door het bevoegd gezag en waarbij een kandidaat in beroep kan gaan tegen een beslissing van de rector bij onregelmatigheden. Adres: SVOK Commissie van Beroep Examens, Westerplein 4b/4c, 1901 NA Castricum. (zie ook artikel 8)
Examencommissie:	alle examinatoren van een afdeling, de secretaris van het examen en de teamleider.
Examendossier:	het examendossier omvat alle onderdelen van het schoolexamen die gedurende de examenperiode worden afgelegd.
Examenperiode:	voor de mavo 3e en 4e leerjaar, havo 4e en 5e leerjaar, vwo 4e, 5e en 6e leerjaar.
Examinator:	degene die belast is met het afnemen van het examen in een vak in enig schooljaar waarover het (school)examen zich uitstrekt.
Herexamen:	het opnieuw afleggen van een schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen of het opnieuw deelnemen aan een vak van het centraal examen.
Herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het schoolexamen.

Inspectie:	de inspectie Voortgezet Onderwijs.
Kandidaat:	een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten.
PTA:	programma van toetsing en afsluiting zoals vastgelegd in het Examenbesluit VO 2015
Rector:	de rector van de school, namens het bevoegd gezag belast met de uitvoering van het examen.
Schoolexamen:	het gedeelte van het examen dat geëxamineerd wordt volgens het PTA zoals vastgelegd in het Examenbesluit VO 2015.
Periode:	het deel van de examenperiode, dat afgesloten wordt met een toetsweek en/of een rapport.
Profielwerkstuk:	het profielwerkstuk(havo/vwo) is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
Sectorwerkstuk:	het sectorwerkstuk (mavo) is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen. Het sectorwerkstuk heeft betrekking op een thema uit de sector waarin de leerling het onderwijs volgt.
Teamleider:	degene die belast is met de dagelijkse leiding van de afdeling.
Toets:	een onderdeel van het (school)examen bestaande uit schriftelijke of mondelinge vragen en/of opdrachten, of een praktische opdracht.
Zitting:	een door de school georganiseerde bijeenkomst waarop een toets wordt afgenomen.

Artikel 3. Het examen

- 3.1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een examen af te leggen.
- 3.2. Het examen bestaat uit een schoolexamen (SE) en voor zo ver dat in het examenprogramma bepaald is, een centraal examen (CE).
- 3.3. De rector en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
- 3.4. De rector wijst een personeelslid van de school aan tot secretaris van het eindexamen.
- 3.5. De inhoud van het schoolexamen wordt jaarlijks voor het betreffende schooljaar schriftelijk vastgelegd in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA).
- 3.6. De rector verstrekt, op papier of digitaal, voor 1 oktober een exemplaar van het PTA en dit reglement aan de kandidaten en de inspectie.

Artikel 4. Indeling eindexamen; profielwerkstuk, sectorwerkstuk

- 4.1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
- 4.2. Het schoolexamen **vwo** en **havo** omvat mede een profielwerkstuk.
Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor **vwo** en 320 uur of meer voor **havo**.
- 4.3. Het schoolexamen **mavo** omvat mede een sectorwerkstuk.
Het sectorwerkstuk heeft betrekking op een thema uit de sector waarin de leerling het onderwijs volgt.

Artikel 5. Afwijking wijze van examineren

- 5.1. De rector kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het school- dan wel het centraal examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
- 5.2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de hier bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
 - de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder 5.2.1. genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
- 5.3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens het eindexamenbesluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - het vak Nederlandse taal;
 - enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
- 5.4. De in 5.3 bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
- 5.5. Van elke afwijking op grond van 5.3 wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 6. Ontheffingen, Vrijstellingen en Spreiding voltooiing eindexamen

- 6.1. Het vak lichamelijke opvoeding
De rector kan op grond van Inrichtingsbesluit W.V.O. artikel 26e en 26n eerste lid, voor respectievelijk **havo/vwo** en **mavo**, een leerling ontheffing verlenen van het volgen van het onderwijs in het vak lichamelijke opvoeding indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen. Het bevoegd gezag geeft de inspectie kennis van de verleende ontheffing en vermeldt daarbij de gronden waarop deze ontheffing berust.
- 6.2. De **vwo**-leerling die in het bezit is van het diploma havo is op grond van Inrichtingsbesluit W.V.O. artikel 26e vrijgesteld van het volgen van de van onderwijs in de volgende vakken van het gemeenschappelijk deel: algemene natuurwetenschappen maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming.

6.3. De rector kan een **vwo**-leerling op grond van artikel 26e lid 4 van het Inrichtingsbesluit W.V.O., ontheffing verlenen van het volgen van onderwijs in de taal genoemd in het Inrichtingsbesluit W.V.O. artikel 26b, eerste lid, onder c, in de volgende gevallen:

- de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal;
- de leerling heeft een andere moedertaal dan de Nederlandse taal of de Friese taal;
- de leerling volgt onderwijs in het profiel natuur en techniek of het profiel natuur en gezondheid en het onderwijs in de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding.

Bij toepassing wordt de taal vervangen door een van de vakken of programmaonderdelen, genoemd in Inrichtingsbesluit W.V.O. artikel 26b, derde tot en met zesde lid, of in het zevende lid, onder c of d, met een normatieve studielast van tenminste 440 uren, ter keuze van de leerling, voor zover het bevoegd gezag deze als zodanig aanbiedt.

6.4. Spreiding voltooiing eindexamen (Eindexamenbesluit artikel 59)

De rector kan, conform artikel 59 van het examenbesluit, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.

Dit is ook van toepassing op de rekentoets, met dien verstande dat de rekentoets in het ene schooljaar of in het daarop volgende schooljaar kan worden afgelegd.

Artikel 7. Procedure aanvraag afwijkend examen en/of ontheffing en vrijstelling

- 7.1. Tenzij er sprake is van objectief waarneembare lichamelijk handicap, dient een verzoek op grond van de artikelen 5 en 6 van dit examenreglement te worden ondersteund door deskundigenverklaringen van een ter zake kundige medicus, psycholoog of orthopedagoog.
- 7.2. Een verzoek tot een afwijkend examen of ontheffing kan bij de teamleider bovenbouw worden ingediend; schriftelijk beargumenteerd en voorzien van alle noodzakelijke bescheiden.
- 7.3. Op advies van een commissie, bestaande uit de teamleider, de secretaris van het eindexamen en de zorgcoördinator besluit de rector over het verzoek.

Artikel 8. Onregelmatigheden

- 8.1. Indien een kandidaat in strijd handelt (of heeft gehandeld) met dit reglement of zich van enig deel van het schoolexamen en centraal eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing, aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de rector maatregelen nemen.
- 8.2. De maatregelen, bedoeld in 8.1, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
- het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in 8.2.4. betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

- 8.3. Alvorens een beslissing ingevolge 8.2. wordt genomen, hoort de rector de kandidaat.
De minderjarige kandidaat kan zich laten bijstaan door zijn wettelijke vertegenwoordiger.
De meerderjarige kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
- 8.4. De rector deelt binnen drie dagen na de hoorzitting zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. Tevens verwijst de rector in zijn beslissing naar de bestaande beroepsmogelijkheden.
Het besluit wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
- 8.5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag ingestelde Commissie van Beroep. (Adres: SVOK Commissie van Beroep Examens, Westerplein 4b/4c, 1901 NA Castricum). Van deze commissie mag de rector geen deel uitmaken.
- 8.6. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep.
De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid.
De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de rector en aan de inspectie.

Artikel 9. Geheimhouding

- 9.1. Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens, waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht, of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 10. Overige bepalingen

- 10.1. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de rector.
- 10.2. De rector behoudt zich het recht voor de ouders van meerderjarigen over alle examenzaken inlichtingen te verschaffen, tenzij de meerderjarige kandidaat schriftelijk kenbaar maakt dat hij dit niet wenst.

B. SCHOOLEXAMEN

Artikel 11. Inrichting schoolexamen

11.1. Het schoolexamen kan voor het **havo** en **vwo** bestaan uit de volgende toetsen:

- mondelinge toetsen (M)
- schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen (T)
- overige opdrachten (O)
- opdrachten waarbij de procesgang tot uitdrukking komt in een cijfer (P), zoals bij ckv, lo en portfolio

Het schoolexamen voor het **mavo** bestaan uit de volgende toetsen:

- mondelinge toetsen (M)
- schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen (T)
- overige opdrachten (O)
- handelingsopdrachten (H), zoals sectorwerkstuk en kunstdossier

11.2. De kandidaat maakt een sectorwerkstuk (**mavo**) of profielwerkstuk (**havo/vwo**).

11.3. Het schoolexamen wordt gehouden overeenkomstig het voor ieder vak geldend programma van toetsing en afsluiting.

11.4. Het schoolexamen vindt plaats in

- het 3^e en 4^e leerjaar van het **mavo**;
- het 4^e en 5^e leerjaar van het **havo**;
- het 4^e, 5^e en 6^e leerjaar van het **vwo**.

11.5. Het schoolexamen omvat:

- voor het **mavo** 6 periodes, verdeeld over 3 mavo (3) en 4 mavo (3);
- voor het **havo** 7 periodes, verdeeld over 4 havo (4) en 5 havo (3);
- voor het **vwo** 11 periodes, verdeeld over 4 vwo (4), 5 vwo (4) en 6 vwo (3).

11.6. Het schoolexamen wordt tenminste één week voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen afgesloten.

11.7. De rector kan in afwijking van het zesde lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.

11.8. Per kandidaat worden de resultaten behaald tijdens het schoolexamen vermeld in een examendossier.

Artikel 12. Examendossier

- 12.1. Het examendossier bestaat voor zo ver van toepassing uit de uitwerking van overige opdrachten, handelingsdelen, het sectorwerkstuk of profielwerkstuk en de beoordeelde schriftelijke toetsen met gesloten of open vragen.
- 12.2. Het beoordelingsoverzicht bevat, voor zover van toepassing:
- de cijfers voor toetsen, praktische opdrachten, het sectorwerkstuk of profielwerkstuk en eventuele herkansingen;
 - verklaringen van de examinerator inhoudende dat handelingsdelen naar behoren zijn voltooid.
- 12.3. De kandidaat is houder van het deel van het examendossier dat bestaat uit de uitwerking van toetsen, van praktische opdrachten en handelingsdelen en het sectorwerkstuk of profielwerkstuk. Indien de kandidaat onderdelen hiervan niet of niet compleet kan overleggen ter verificatie, worden deze onderdelen als niet voltooid beschouwd.

Artikel 13. Beoordeling

- 13.1. Voor de beoordeling van de toetsen van het schoolexamen gebruikt de examinerator de cijfers 1 t/m 10 met de tussenliggende cijfers in één decimaal nauwkeurig.
- 13.2. In het PTA staat bij elk vak aangegeven hoe het eindcijfer schoolexamen bepaald wordt.
- 13.3. Voor het eindcijfer schoolexamen van een vak zonder een centraal examen gebruikt de examinerator de cijfers 1 t/m 10. Het gewogen gemiddelde van de toetsen voor een vak wordt daarvoor op een geheel getal afgerond waarbij een decimaal van 5 of meer naar boven wordt afgerond.
- 13.4. Voor het eindcijfer schoolexamen van een vak met een centraal examen gebruikt de examinerator de cijfers 1 t/m 10 met de tussenliggende cijfers in één decimaal nauwkeurig. Indien een kandidaat in een (onderdeel van een) het schoolexamen in een vak door twee of meer examineratoren is beoordeeld, bepalen deze examineratoren in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen van ieder van de examineratoren. Het gewogen gemiddelde van de toetsen voor een vak wordt daarvoor op een geheel getal afgerond waarbij een decimaal van 5 of meer naar boven wordt afgerond.
- 13.5. In afwijking van het in 13.1. gestelde, worden op het **havo** en **vwo** het vak culturele en kunstzinnige vorming en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkt uit het examendossier.
- 13.6. In afwijking van het in 13.1. gestelde, worden CKV en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de theoretische leerweg (**mavo**), beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkt uit het examendossier.
- 13.7. Indien naar het oordeel van de examinerator de onder 13.5. en 13.6. genoemde onderdelen niet met een "voldoende" of "goed" worden beoordeeld, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld alsnog deze beoordeling te halen. Dit inhaal traject moet afgerond zijn voor de uitslag van het 1^e tijdvak in examenjaren en voor de bevorderingsvergaderingen in voorexamenjaren.
- 13.8. In afwijking van het in 13.1. gestelde, wordt het sectorwerkstuk (**mavo**) beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het sectorwerkstuk, zoals blijkt uit het examendossier.

13.9. Het combinatiecijfer

- Het combinatiecijfer op het **havo** wordt na periode 7 vastgesteld en bestaat uit het gemiddelde van maatschappijleer (afgerond op helen) en het profielwerkstuk (beoordeeld met een cijfer uit een schaal van 1 t/m 10).
- In 6 vwo bestaat het combinatiecijfer uit het gemiddelde van: maatschappijleer (afgesloten in 4 vwo, afgerond op helen) en het profielwerkstuk (beoordeeld met een cijfer uit een schaal van 1 t/m 10, afgerond op helen).
- De rector bepaalt het combinatiecijfer als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

Artikel 14. Mededelingen cijfers

- 14.1. Het cijfer van iedere toets wordt binnen tien werkdagen of binnen tien werkdagen na afloop van een SE periode aan de kandidaat bekend gemaakt.
Tijdens deze bekendmaking hebben de kandidaten het recht het door hen gemaakte werk in te zien.
- 14.2. Schriftelijke rapportage aan de kandidaten en hun ouders betreffende de (tussentijdse) beoordelingen van het schoolexamen geschiedt periodiek op door de rector vast te stellen momenten en in elk geval in de laatste week voor de aanvang van het centraal examen middels het uitreiken van een cijferlijst.

Artikel 15. Beroepen tegen cijfers

- 15.1. Indien door de kandidaat getwijfeld wordt aan de juistheid van een cijfer voor een onderdeel van het schoolexamen, gaat de kandidaat in overleg met betreffende examinator. Indien dit niet tot overeenstemming leidt, kan de kandidaat binnen vijf dagen na het bekend worden van het cijfer een verzoek tot herziening van het cijfer indienen bij de teamleider. Bij minderjarigheid van de kandidaat dient dit mede ondertekend te zijn door zijn ouder(s)/verzorger(s).
- 15.2. Indien door de kandidaat getwijfeld wordt aan de juistheid van de berekening van het eindcijfer van het schoolexamen, kan de kandidaat binnen vijf dagen na het bekend worden van dit cijfer een verzoek tot herziening van het eindcijfer indienen. Bij minderjarigheid van de kandidaat dient dit mede ondertekend te zijn door zijn ouder(s)/verzorger(s).
- 15.3. De in 15.1 en 15.2 genoemde verzoeken dienen schriftelijk ingediend te worden bij de teamleider.
- 15.4. Binnen tien dagen na ontvangst van een verzoek om herziening van een cijfer beslist de teamleider over dit verzoek. In geval het een verzoek betreft conform 15.1 kan de teamleider een collega-vakdocent betrekken als adviseur.
- 15.5. Tegen het besluit van de teamleider kan binnen drie dagen bezwaar aangetekend worden bij de rector.

Artikel 16. Aanwezigheid

- 16.1. Kandidaten dienen 10 minuten voor aanvang van de zitting aanwezig te zijn.
- 16.2. Een kandidaat, die anders dan ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid een onderdeel van het schoolexamen verzuimt, of achterwege laat de teamleider vooraf van verzuim in kennis te stellen, maakt zich schuldig aan een onregelmatigheid.

- 16.3. Een kandidaat die wel aanwezig is, maar weigert zich aan een onderdeel van het schoolexamen te onderwerpen, wordt geacht zonder reden afwezig te zijn.
- 16.4. Een kandidaat die te laat op een onderdeel van het schoolexamen verschijnt, mag gedurende het eerste lesuur van 50 minuten nog worden toegelaten, dan wel indien nog geen van de andere kandidaten de schoolexamena(a)l(en) verlaten heeft. Aan deze kandidaat zal na afloop van de zitting geen extra tijd worden toegekend. Zodra de tijdsduur van 50 minuten is verstreken wordt een kandidaat niet meer toegelaten.
- 16.5. Een kandidaat die te laat komt voor een luistertoets als onderdeel van het schoolexamen, wordt niet meer toegelaten tot de toets. Voor het inhalen van de luistertoets gebruikt de kandidaat een herkansing.

Artikel 17. Herkansing toetsen van het schoolexamen

- 17.1 Mavo
Na de SE3-periode in het voorexamenjaar (3 mavo) kan één van de daarvoor in aanmerking komende schoolexamenonderdelen uit de afgesloten perioden herkanst worden. Na de laatste SE-periode (4 mavo) kunnen twee van de daarvoor in aanmerking komende schoolexamenonderdelen uit het examenjaar herkanst worden.
- 17.2 Havo
Na de SE3-periode in het voorexamenjaar kan één van de daarvoor in aanmerking komende onderdelen uit de afgesloten perioden herkanst worden. Na de laatste SE-periode in het examenjaar (5 havo) kunnen twee van de daarvoor in aanmerking komende schoolexamenonderdelen uit het examenjaar herkanst worden.
- 17.3 Vwo
Na de SE3-periode in het eerste voorexamenjaar (4 vwo) en het tweede voorexamenjaar (5 vwo) kan één van de daarvoor in aanmerking komende onderdelen uit de afgesloten perioden herkanst worden. Na de laatste SE-periode in het examenjaar (6 vwo) kunnen twee van de daarvoor in aanmerking komende schoolexamenonderdelen uit het examenjaar herkanst worden.
- 17.4 De herkansing vindt plaats op een nader door de rector vast te stellen datum en tijdstip.
- 17.5 De mogelijkheid tot herkansing bestaat alleen voor een toets, voor zover dit in het PTA niet is uitgesloten.
- 17.6 Een kandidaat heeft het recht aan een herkansing deel te nemen, indien hij voor de eerste toets een reguliere beoordeling heeft gekregen of door ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan de eerste toets deel te nemen.
- 17.7 Het recht op herkansing bestaat alleen indien alle handelings- en toetsonderdelen van alle vakken tot en met de geldende periode, vóór het door de rector vastgestelde tijdstip van herkansing zijn afgerond.
- 17.8 De in 17.1., 17.2. en 17.3. genoemde aantallen herkansingen gelden inclusief de om welke reden dan ook gemiste toetsen.
- 17.9 Wanneer door ziekte of door een andere van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid het aantal gemiste schoolexametoetsen in een periode het aantal herkansingen overstijgt, dan wordt in overleg met de kandidaat een inhaaltraject vastgesteld. In dat geval vervallen de herkansingen. Indien er gegronde redenen zijn om hiervan af te wijken, dan kan hiervoor een verzoek ingediend worden door de teamleider bij de examencommissie.
- 17.10 Indien een kandidaat aan een herkansing deelneemt, geldt het hoogste cijfer.

Artikel 18. Herexamen voor een vak van het schoolexamen, zonder centraal examen

- 18.1. Een kandidaat voor het **mavo**, **havo** of **vwo** kan herexamen doen voor elk vak dat met een schoolexamen afgesloten wordt en waarin geen centraal examen wordt afgelegd.
- 18.2. In de PTA's wordt per vak aangegeven welke onderdelen van het schoolexamen voor een herexamen in aanmerking komen.
- 18.3. Voor de vakken die afgesloten zijn in 3 **mavo**, 4 **vwo** en 4 **havo** stelt de rector een herexamendatum en tijdstip vast zo kort mogelijk na periode 3 in 3 mavo en 4 in 4 havo en periode 4 vwo 4, maar in ieder geval voor het einde van het schooljaar.
Voor de vakken die afgesloten zijn in 5 **havo** stelt de rector een herexamendatum en tijdstip vast zo kort mogelijk na periode 7.
Voor de vakken die afgesloten zijn in 5 **vwo** stelt de rector een herexamendatum en tijdstip vast zo kort mogelijk na periode 8, maar in elk geval voor het einde van het schooljaar.
Voor de vakken die afgesloten zijn in 6 **vwo** stelt de rector een herexamendatum en tijdstip vast zo kort mogelijk na periode 11.
- 18.4. Een herexamen is alleen mogelijk als een vak volledig is afgesloten, dus als alle handelingsdelen en alle toetsonderdelen gedaan zijn, en het schoolexamencijfer bekend is.
Is hieraan niet voldaan op het door de rector vastgestelde tijdstip van herexamen, dan vervalt het recht op herexamen.
- 18.5. Indien een kandidaat aan een herexamen deelneemt, geldt het hoogste cijfer.

Artikel 19. Afsluiting van het schoolexamen

- 19.1. Met inachtneming van de door de Minister bepaalde termijn voor melding van de schoolexamencijfers wordt door de rector vastgesteld op welke datum het schoolexamen moet zijn afgesloten.
- 19.2. Minstens een week voor de aanvang van het centraal examen deelt de rector aan de kandidaat schriftelijk mee:
 - de cijfers die hij heeft behaald voor het schoolexamen;
 - de eindcijfers voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd;
 - de eindbeoordeling voor de vakken waarvoor geen eindcijfer wordt vastgesteld;
 - het cijfer voor het profielwerkstuk of de beoordeling van het sectorwerkstuk
- 19.3. De kandidaat moet na het inleveren van de cijfers van de laatste herkansingsronde ter plekke, nl. op school, de naar de inspecteur te zenden schoolexamencijfers, eindcijfers, beoordelingen per vak en indien van toepassing het cijfer van het profielwerkstuk controleren. De kandidaat bevestigt door middel van zijn handtekening op de lijst van definitieve schoolexamenresultaten dat naar zijn oordeel alle cijfers en beoordelingen juist zijn vermeld.

19.4. De kandidaat heeft het schoolexamen afgerond indien aan alle hierna volgende voorwaarden is voldaan:

- de toetsen en praktische opdrachten van de vakken die onderdeel zijn van zijn examen en geen centraal examen kennen, zijn afgelegd, c.q. uitgevoerd als aangegeven in het PTA, en voor deze vakken is een eindcijfer vastgesteld;
- de vakken die onderdeel zijn van zijn examen en wel een centraal examen kennen, zijn getoetst als aangegeven in het PTA;
- de overige vakken die onderdeel zijn van zijn examen en door de Minister van eindtermen zijn voorzien en waarvan de kandidaat heeft aangegeven ze te willen betrekken bij de slaag-en-zakregeling voor het eindexamen, zijn getoetst overeenkomstig het PTA;
- de vakken die onderdeel van zijn examen zijn en door de Minister daartoe zijn aangewezen, en het sectorwerkstuk, indien van toepassing, zijn beoordeeld met “voldoende” of “goed”;
- het profielwerkstuk, indien van toepassing, is beoordeeld met een cijfer;
- alle handelingsdelen naar behoren zijn uitgevoerd.

Artikel 20. Overige bepalingen schoolexamen

- 20.1. De resultaten van het schoolexamen voor vakken die afgesloten worden met een centraal examen behaald in enig leerjaar, komen te vervallen als de kandidaat niet wordt bevorderd naar een daar op volgend leerjaar.
- 20.2. De resultaten van het schoolexamen voor vakken die afgesloten worden met een centraal examen behaald in het laatste leerjaar, komen te vervallen, als de kandidaat niet slaagt voor het examen en opnieuw examen doet aan de school.
- 20.3. Voor de externe kandidaat die tot het voorlaatste of laatste leerjaar wordt toegelaten, nadat in dat leerjaar reeds toetsen van het schoolexamen zijn afgenomen, stelt de teamleider een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat.
- 20.4. Voor de interne kandidaat die tijdens enig leerjaar een vak opneemt, nadat in dat leerjaar al toetsen voor dat vak zijn afgenomen, stelt de teamleider een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat
- 20.5. De resultaten van het schoolexamen voor de vakken die niet worden afgesloten met een centraal examen, komen in principe te vervallen als de kandidaat niet wordt bevorderd naar een daaropvolgend leerjaar. Indien ouders en de kandidaat dat tijdig kenbaar maken, kan de teamleider besluiten dat een kandidaat het resultaat dit vak, indien 7 of hoger, blijft staan. De kandidaat wordt in dat geval verplicht de vrijgekomen tijd te besteden aan een ander vak: tijdens lessen dan wel via zelfstandig werken. Alle afspraken hieromtrent worden gemaakt tussen teamleider, ouders en kandidaat en worden schriftelijk vastgelegd door de teamleider.

C. CENTRAAL EXAMEN EN REKENTOETS

Artikel 21. Inrichting van het centraal examen

21.1. Het centraal examen kent een eerste, tweede en derde tijdvak.

Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen. Deze afname vindt niet op school plaats.

21.2. Tijd en plaats

Ten minste 14 dagen voor de aanvang van het centraal examen ontvangen de kandidaten het rooster van het centraal examen.

In dit rooster staan in elk geval vermeld:

- de plaats waar de toetsen van het centraal examen worden afgenomen
- het tijdstip waarop de toetsen worden afgenomen
- de duur van de toetsen.

21.3. Toegestane hulpmiddelen

Ten minste 14 dagen voor de aanvang van het centraal examen ontvangen de leerlingen:

- een overzicht van hulpmiddelen waarvan het gebruik is toegestaan.
- een overzicht van de gebods- en verbodsbepalingen tijdens de examenzittingen.
- een overzicht per vak van (speciale) examenonderwerpen en van niet af te vragen (sub)domeinen.

21.4. Centraal examen voorlaatste leerjaar

De rector kan een leerling uit het voorlaatste leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.

Artikel 22. De rekentoets

22.1. De rekentoets wordt vier keer aangeboden, verdeeld over het voorlaatste en laatste leerjaar.

Artikel 23. Vaststelling score en cijfer centraal examen

23.1. De examinerator en de gecommiteerde (2e corrector) stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan de rector van de gecommiteerde. De rector kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

23.2. De rector stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in 23.1, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor examens.

Artikel 24. Verhinderings centraal examen

- 24.1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
- 24.2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak zijn eindexamen te voltooien.

Artikel 25. Uitslag

25.1 Eindcijfer eindexamen

Het eindcijfer voor de rekentoets en alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.

De rector bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Het cijfer voor de rekentoets is tevens het eindcijfer.0

25.2 Vaststelling uitslag

De rector en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in het Examenbesluit VO 2015.

Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de rector en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag.

De overgebleven vakken dienen een geldig eindexamen te vormen.

Indien een "extra" vak buiten beschouwing moet worden gelaten om de kandidaat te kunnen laten slagen, maakt deze, indien hij op meerdere manieren kan slagen, zelf een keuze aan de hand van een voorstel van de school.

De kandidaat die **eindexamen mavo** heeft afgelegd, is geslaagd als:

- o hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en ckv uit het gemeenschappelijk deel en het sectorwerkstuk de beoordeling “voldoende” of “goed” heeft behaald,
- en**
- o het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is,
- en**
- o hij
 - voor alle vakken als eindcijfer een 6 of meer heeft behaald, of
 - voor één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of meer, of
 - voor één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer, of
 - voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer.
- en**
- o de rekentoets heeft gemaakt.
- en**
- o voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer een 5 of hoger heeft behaald.

Op de zak- slaagregeling van het **eindexamen havo en vwo** is de kernvakkenregeling van toepassing. Kernvakken zijn Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en Wiskunde A, B of C. Vanaf cursusjaar 2016-2017 maakt op het vwo ook Rekenen (rekentoets) daar deel van uit. In de kernvakken mag ten hoogste één onvoldoende eindcijfer voorkomen, dat niet lager is dan 5.

Een leerling, die het **eindexamen havo of vwo** heeft afgelegd is geslaagd als

- o het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde eindcijfers tenminste 5,5 is;
- en**
- o hij
 - voor alle vakken als eindcijfer een 6 of meer heeft behaald, of
 - voor een van de vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de andere vakken als eindcijfer een 6 of meer, of
 - voor een van de vakken, die geen kernvak is, als eindcijfer 4 heeft behaald en voor de overige vakken als eindcijfer een 6 of meer, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt, of
 - voor twee van de vakken, die niet beide kernvakken zijn, als eindcijfer 5 heeft behaald, en voor de overige vakken als eindcijfer een 6 of meer, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt, of
 - voor een van de vakken, dat geen kernvak is, als eindcijfer 4 heeft behaald en voor een van de vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken als eindcijfer een 6 of meer, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt;
- en**
- o als geen van de eindcijfers van onderdelen van het combinatiecijfer, genoemd in artikel 13 lid 10, lager is dan 4:
- en**
- o als de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijke deel van elk profiel, zijn beoordeeld als “voldoende” of “goed”;
- en**
- o **havo**: hij de rekentoets heeft gemaakt
- vwo**: hij voor de rekentoets een 5 of meer heeft behaald

Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de rector deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 26 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 26, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 26. Herexamens van het centraal examen

- 26.1 De kandidaat, geslaagd of gezakt, heeft het recht in het tweede tijdvak deel te nemen aan het herexamen van het centraal examen in één vak dat deel uitmaakt van het centraal examen en bij de bepaling van de uitslag is betrokken.
- 26.2 De kandidaat stelt de rector voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in 26.1 bedoelde recht.
- 26.3 Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
- 26.4 Over het aantal herkansingen bij de rekentoets hanteert de school de vigerende wet en regelgeving.

Artikel 27. Diploma en cijferlijst

- 27.1 De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan iedere kandidaat die examen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zo ver van toepassing zijn vermeld:
 - de cijfers voor het schoolexamen
 - de cijfers voor het centraal examen
 - de eindcijfers voor de examenvakken
 - voor **havo** en **vwo** de vakken, het onderwerp of de titel, en de beoordeling van het profielwerkstuk
 - voor **mavo** het thema en de beoordeling van het sectorwerkstuk
 - voor **havo** en **vwo** de beoordeling van de vakken ckv en lo
 - voor **mavo** de beoordeling van ckv en het vak lo uit het gemeenschappelijke deel
 - de uitslag van het examen.
- 27.2 De rector reikt aan elke voor het examen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop voor **havo/vwo** het profiel of de profielen en voor **mavo** de leerweg of leerwegen zijn vermeld die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken.
- 27.3 Indien een kandidaat examen heeft afgelegd in meer dan het voorgeschreven aantal vakken, worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken vermeld op de cijferlijst, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft gemaakt.
- 27.4 De rector reikt aan iedere geslaagde kandidaat een school cv. uit met daarin een overzicht van de extra activiteiten, deelnames aan uitwisselingen / studiereizen en de overige extra curriculaire zaken.
- 27.5 Duplicaten van diploma's worden niet verstrekt. Er kan wel een schoolverklaring worden verkregen.

Artikel 28. Overige bepalingen

- 28.1 Van de schriftelijke toetsen van het centraal examen en de rekentoets worden het gemaakte werk en de opgaven tot zes maanden na de laatste dag van het examen op school bewaard. Daarna worden ze vernietigd.
- 28.2 Daar waar de tekst van dit reglement leidt tot een andere lezing dan de tekst van het eindexamenbesluit toestaat, geldt deze laatste.
- 28.3 In omstandigheden die in dit reglement niet zijn voorzien, beslist de rector.